

Szakirányválasztási szabályzat

Elfogadta a Kari Tanács 2003. október 28-i ülése (2004. január 1-i hatállyal), módosította a Kari Tanács 2005. május 17-i ülése (2005. június 1-i hatállyal).

1.§ A szabályzat hatálya

Jelen szabályzat hatálya 2004. január 1-jétől kiterjed a BME Villamosmérnöki és Informatikai Karán a villamosmérnöki és a műszaki informatikai szakon, a nappali és a kiegészítő képzési formában résztvevő hallgatók szakirányválasztására.

A szabályzat alapját a következő egyetemi dokumentum adja:

a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzata, amely 2002. szeptember 1-jei hatállyal lépett érvénybe.

Jelen dokumentumban nem szabályozott elvi kérdésekben a dékán, lebonyolítási kérdésekben az oktatási dékánhelyettes, egyéb kérdésekben a Kari Tanulmányi Albizottság az illetékes.

2.§ A szakirányválasztás általános szabályai

1. A hallgatók csak a szakuknak meghirdetett szakirányokat vehetik fel.
2. Az egyes szakirányok alsó és felső létszámkorlátját a tanszékek és a Kari Hallgatói Képviselőlet egyetértésével a Dékán határozza meg, az egyetértés hiánya esetén a Kari Tanács dönt.
 - a) A jelenlegi érvényes villamosmérnöki főszakirányok létszámkorlátai (min. 20, max. 50) az eddig tipikusnak mondható évi 250 főszakirányba menő hallgató mellett érvényesek. Ha ez a létszám 200 alá csökkenne, akkor 50 fős kvantumok szerint a létszámkorlátokat arányosan csökkenteni kell. Tehát 150-200 főnyi hallgató esetén min. 16, max. 40 főre. Ugyanez érvényes a villamosmérnöki mellészakirányokra és a műszaki informatikai szakirányokra is.
 - b) A villamosmérnök B.Sc. és mérnök informatikus B.Sc. szakokon a szakirányok létszámkorlátai a következő képlet szerint alakulnak: min. $(\text{összes szakirányra jelentkezett hallgató}) * 20\% / [\text{szakirányok száma}]$; max $(\text{összes szakirányra jelentkezett hallgató}) * 90\% / [\text{szakirányok száma}]$
3. A szakirányválasztás a szakirányok indítását megelőző félévben történik.
4. A szakirányok közül adott évben azok indulnak, amelyekre összejött a szükséges hallgatói létszám. A kar a villamosmérnöki szakon az összes főszakirány elindítását garantálja - akár

úgy is, hogy a létszám nem éri el az alsó létszámkorlátot, vagyis a kar nem alkalmaz kényszerbesorolást.

A kar keresztféléves becsatlakozást - a főszakirányokat gondozó tanszékek évenkénti nyilatkozata alapján - egyes főszakirányokon és az informatikus szakirányokon biztosít. A főszakirányt gondozó tanszékek az előzetes hallgatói jelentkezési statisztikák ismeretében (tehát a főszakirány egyenes indítása előtti két hét folyamán) nyilatkoznak arról, hogy fogadnak-e keresztféléves becsatlakozókat.

5. A becsatlakozó hallgatóknak ugyanazokat a feltételeket kell teljesíteniük, amelyeknek az egyenesben bejutott hallgatók is megfeleltek.
6. Egyes villamosmérnöki és műszaki informatikai főszakirányra való besorolás esetén, némely mellékszakirány nem választható az adott főszakirányra bekerült hallgatók számára. A főszakirányok és mellékszakirányok ilyen jellegű kizárásait a Tanulmányi Albizottság határozza meg és a jelen szabályzat 1. számú melléklete tartalmazza.

3.§ A szakirányválasztás speciális szabályai a villamosmérnöki szakon

1. A villamosmérnöki szakon a mintatanterv a főszakirányt a 6-9., a mellékszakirányt a 7-9. szemeszterekre írja elő. A főszakirány általában a tavaszi félévben kezdhető meg, de az őszi félévben - a 2.§ (4) figyelembe vételével - becsatlakozhatnak azok a hallgatók is, akik a bejutási feltételeket csak a tavaszi félévben teljesítik. A mellékszakirányokon nincs lehetőség keresztféléves becsatlakozásra. Az egyes szakirányoknak joguk van - a keresztfélévben becsatlakozó hallgatók számára - kötelező érvénnyel előírni egyes mérések előzetes elvégzését és/vagy megadott anyagrészek áttanulmányozását.
2. A főszakirányok felső és alsó létszámkorlátja egységes. A mellékszakirányok felső létszámkorlátja a tanszékek oktatási kapacitásának függvényében szakirányonként eltérő lehet, alsó létszámkorlátja egységes. A felső létszámkorlát megváltoztatására az illetékes szaktanárság tehet javaslatot a dékánnak.
3. A főszakirányba kerülésre azon hallgató jogosult, aki a következő kritériumoknak legkésőbb a szakirányba menetelt közvetlenül megelőző vizsgaidőszak 3. hetének végéig eleget tett (1. körös besorolás):
 - a mintatanterv által az első 4 szemeszterre előírt 120 kreditpontot megszerezte;
 - a mintatanterv által az 5. szemeszterre előírt 4 szakirány-alapozó tárgy közül legalább három aláírását megszerezte;
 - a Közgazdaságtan I-II. tárgyak közül legalább az egyik kreditpontjait megszerezte;

- a tantervben előírt szigorlatokat (Digitális technika, Matematika, Hálózatok és rendszerek) eredményesen teljesítette;
 - legalább egy főszakirányra jelentkezett a Neptun rendszeren keresztül.
4. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a vizsgaidőszak 3. hete után, de legkésőbb a vizsgaidőszak végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre sorolhatóak be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (2. körös besorolás).
 5. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a vizsgaidőszak után, de legkésőbb a következő félév regisztrációs hete előtti hét végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre sorolhatóak be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (3. körös besorolás).
 6. Az előzetes jelentkezések ismeretében a dékán engedélyezheti, hogy olyan főszakirányokba, amelyekre a jelentkezők száma nem éri el a minimális előírt értéket, egy főszakirányba jutási feltétel (vagyis egy tárgy, vagy egy szigorlat) teljesítése híján is be lehessen kerülni (4. körös besorolás).
 7. A kiegészítő nappali képzésben résztvevők főszakirányba csatlakozásra akkor jogosultak, ha az átmeneti félév összes követelményét teljesítették az 5. félévi vizsgaidőszak végéig, valamint legalább egy főszakirányra jelentkeztek a Neptun rendszeren keresztül. Az ő besorolásuk ekkor is első körösnek minősül.
 8. A mellékszakirányba kerülésre azon hallgató jogosult, aki teljesítette a főszakirányra jutás feltételét és valamely főszakirányra sikeresen bekerül, vagy már a jelentkezéskor is főszakirányon van, továbbá legalább egy mellékszakirányra jelentkezett a Neptun rendszeren keresztül.
 9. A kiegészítő nappali képzésben résztvevők mellékszakirányba csatlakozásra akkor jogosultak, ha az átmeneti félév összes követelményét teljesítették, valamint legalább egy mellékszakirányra jelentkeztek a Neptun rendszeren keresztül.
 10. A mintatanterv 5. szemeszterében szereplő szakirány-alapozó tárgyak: Híradástechnika, Elektronikai technológia, Szabályozástechnika, Villamos energetika. A német nyelvű képzésben résztvevők számára a szakirányalapozó tárgyakat a képzés kari felelőse határozza meg és a Kari Tanulmányi Albizottság hagyja jóvá. Az 5. szemesztert egyéni külföldi részképzésben töltő hallgató kérelmére a Kari Akkreditációs Albizottság javaslata alapján a Kari Tanulmányi Albizottság a fentiekől eltérő szakirányalapozó tárgyakat is megállapíthat.

11. A rangsorátlag számítása a fő- és a mellékszakiránynál megegyezik. Az alapképzésben résztvevők számára a rangsorátlag az alábbi tárgyak érdemjegyeinek kreditértékkel (szigorlatok esetében 5-tel) súlyozott számtani közepeként számítandó:
- a mintatanterv első 4 szemeszterre előírt tárgyai, közismereti tárgyak nélkül;
 - Közgazdaságtan I. (vagy II.);
 - a hallgató további közismereti tárgyai közül a 3 legjobb eredménnyel teljesített;
 - a mintatantervben előírt 3 szigorlat;
12. A kiegészítő nappali képzésben résztvevő hallgatók számára a rangsorátlag az alábbi eredmények súlyozott átlagaként számítandó:
- az átmeneti félév érdemjegyei, kreditponttal súlyozva
 - a főiskolai oklevél minősítése, 5-tel súlyozva;
 - felvételi átlag, 5-tel súlyozva.

4.§ A szakirányválasztás speciális szabályai a műszaki informatika szakon

1. A műszaki informatika szakon a mintatanterv a szakirányt a 7-9. szemeszterekre írja elő. A szakirány általában az őszi félévben kezdhető meg, de a tavaszi félévben becsatlakozhatnak azon hallgatók is, akik a bejutási feltételeket csak az őszi félévben teljesítik.
2. A szakirányok felső létszámkorlátja a tanszékek oktatási kapacitásának függvényében szakirányonként eltérő lehet. Az alsó létszámkorlát egységes.
3. A szakirány megkezdésére azon hallgató jogosult, aki legkésőbb a szakirányba menetelt közvetlenül megelőző vizsgaidőszak 3. hetének végéig a következő kritériumoknak eleget tett:
 - a mintatanterv által az első 4 szemeszterre előírt 120 kreditpontot megszerezte;
 - az 5. szemeszterből előírt szakirányalapozó tárgyak kreditpontjait megszerezte;
 - a Közgazdaságtan I. és II. tárgyak kreditpontjait megszerezte
 - a tantervben előírt szigorlatokat (Analízis, Digitális rendszerek, Számításelmélet) eredményesen teljesítette;
 - legalább egy szakirányra jelentkezett a Neptun rendszeren keresztül.
4. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a vizsgaidőszak 3. hete után, de legkésőbb a vizsgaidőszak végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre

sorolhatóak be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (2. körös besorolás).

5. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a vizsgaidőszak után, de legkésőbb a következő félév regisztrációs hete előtti hét végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre sorolhatóak be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (3. körös besorolás).
6. A kiegészítő nappali képzésben résztvevők szakirány felvételére akkor jogosultak, ha az első átmeneti félév összes tárgyát teljesítették, valamint legalább egy szakirányra jelentkeztek a Neptun rendszeren keresztül.
7. A mintatanterv 5. szemeszterében szereplő szakirány-alapozó tárgyak: Számítógép hálózatok és Adatbázisok. A német nyelvű képzésben résztvevők számára a szakirányalapozó tárgyakat a képzés kari felelőse határozza meg és a Kari Tanulmányi Albizottság hagyja jóvá. Az 5. szemesztert egyéni külföldi részképzésben töltő hallgató kérelmére a Kari Akkreditációs Albizottság javaslata alapján a Kari Tanulmányi Albizottság a fentiekől eltérő szakirányalapozó tárgyakat is megállapíthat.
8. A rangsorátlag az alábbi tárgyak érdemjegyeinek kreditértékkel (szigorlatok esetében 5-tel) súlyozott számtani közepeként számítandó:
 - a mintatanterv első 4 szemeszterére előírt tárgyai, közismereti tárgyak nélkül;
 - Közgazdaságtan I. és II.;
 - a mintatantervben előírt 3 szigorlat;
 - az 5. szemeszterre előírt két szakirány-alapozó tárgy.
9. A kiegészítő nappali képzésben résztvevő hallgatók számára a rangsorátlag az alábbi eredmények súlyozott átlagaként számítandó:
 - a felvételi átlag, 5-tel súlyozva,
 - az első átmeneti félévre előírt tárgyak érdemjegyei, kreditponttal súlyozva,
 - a főiskolai oklevél minősítése 5-tel súlyozva.

5§ A szakirányválasztás speciális szabályai a B.Sc. képzésben

1. A B.Sc-s szakokon a mintatanterv a szakirányt a 6-7. szemeszterekre írja elő. A szakirány általában a tavaszi félévben kezdhető meg, de az őszi félévben becsatlakozhatnak azok a hallgatók is, akik a bejutási feltételeket csak a tavaszi félévben teljesítik a vizsgaidőszak végéig. Az egyes szakirányoknak joguk van -- a keresztfélévben becsatlakozó hallgatók

számára - kötelező érvénnyel előírni egyes mérések előzetes elvégzését és/vagy megadott anyagrészek áttanulmányozását.

2. A szakirányok felső és alsó létszámkorlátja egységes.
3. A szakirány tárgyainak felvételére azon hallgató jogosult, aki a következő kritériumoknak legkésőbb a szakirányba menetelt közvetlenül megelőző vizsgaidőszak 2. hetének végéig eleget tett (1. körös besorolás):
 - Mérnök informatikus B.Sc. szakon a mintatanterv által az első 3 szemeszterre előírt kreditpontokat (kivéve a Kötelezően választható gazdasági és humán ismeretek tárgyat), valamint az Algoritmusok elmélete és a Számítógépes hálózatok tárgyak kreditpontjait megszerezte,
 - Villamosmérnök szakon a mintatanterv által az első 3 szemeszterre előírt kreditpontokat, valamint az Elektronika 1 és Méréstechnika tárgyak kreditpontjait megszerezte.
 - a mintatanterv által a 4-5. szemeszterre előírt 4 szakirányalapozó tárgy közül legalább kettő aláírását megszerezte;
 - legalább egy szakirányra jelentkezett a Neptun rendszeren keresztül.
4. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a B.Sc-s vizsgaidőszak 2. hete után, de legkésőbb a vizsgaidőszak végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre sorolhatók be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (2. körös besorolás).
5. Akik a (3)-ban felsorolt kritériumokat a B.Sc-s vizsgaidőszak után, de legkésőbb a következő félév regisztrációs hete előtti hét végéig teljesítik, rangsorátlaguk szerint, a fennmaradt szabad helyekre sorolhatók be az általuk megadott szakirányválasztási sorrend alapján (3. körös besorolás).
6. Az előzetes jelentkezések ismeretében a dékán engedélyezheti, hogy olyan szakirányokba, amelyekre a jelentkezők száma nem éri el a minimális előírt értéket, egy szakirányba jutási feltétel (vagyis egy tárgy vagy egy szakirányalapozó tárgy aláírása) teljesítése híján is be lehessen kerülni.
7. A mintatanterv 4-5. szemeszterében szereplő szakirány-alapozó tárgyak:
 - Villamosmérnök szakon: Infokommunikáció, Elektronikai technológia, Szabályozástechnika, Villamos energetika.
 - Mérnök informatikus B.Sc. szakon: Szoftver technikák, Operációs rendszerek, Adatbázisok, Távközlő hálózatok.
 - A német nyelvű képzésben résztvevők számára a szakirány-alapozó tárgyakat a képzés kari felelőse határozza meg és a Kari Tanulmányi Albizottság hagyja jóvá.

Az 5. szemesztert egyéni külföldi részképzésben töltő hallgató kérelmére a Kari Akkreditációs Albizottság javaslata alapján a Kari Tanulmányi Albizottság a fentiekől eltérő szakirány-alapozó tárgyakat is megállapíthat.

A rangsorátlag a 5§ (3) tárgyak érdemjegyeinek kreditértékkel súlyozott számtani közepeként számítandó. A szakirányalapozó tárgyak jegyei az átlagba nem számítanak bele.

6.§ A rangsorolás és beosztás

1. Az adott félévre történő besorolás alapját képező első körös rangsorátlagot a regisztrációs hétig kell meghatározni és közzétenni az addigi összes teljesítés figyelembevételével.
2. A 2. körös teljesítők rangsorátlag szerinti besorolását legkésőbb a regisztrációs hét 2. napjáig kell elvégezni és közzétenni.
3. A szakiránybeosztás a rangsor alapján történik. A beosztás konkrét algoritmusát és adott félévre szóló ütemtervét az oktatási dékánhelyettesel egyeztetve a Kari Hallgatói Képviselet dolgozza ki.
4. Szakirányra beosztani csak olyan hallgatót lehet, aki az összes felsorolt kritériumot teljesítette. Akik a kritériumokat késedelmesen (a beosztás közzétételét követően), de még a szorgalmi időszak megkezdése előtt teljesítik, kérésükre pótlólagosan besorolhatóak a fennmaradt szabad helyekre.
5. Azon hallgató, aki korábban már beosztásra került valamely szakirányra, de azt passzív félév, külföldi részképzés vagy egyéb ok miatt nem kezdte meg, a számára biztosított helyet nem veszíti el, nem kerül újbóli rangsorolás és beosztás alá. Ez alól kivételt képez az, amikor a hallgató maga dönt úgy, hogy kérvényezi szakirányának megváltoztatását. Ezt - méltányossága terhére - egy alkalommal, a szakirányba kerülés kezdetétől számított egy éven belül, és csak akkor teheti meg, ha legfeljebb egy szemeszterben vett fel tárgyat az adott szakirányból.

A méltányossági kérelmet az oktatási dékán-helyettesnek címezve kell benyújtani a Központi Tanulmányi Hivatalnál a szakirányba kerülést követő két félév valamelyikében a szakirányválasztási időszakban. A kérelem elfogadása esetén a hallgató a következő félévtől kikerül az eredeti szakirányról, s részt vehet az aktuális besoroláson ugyanazokkal a feltételekkel, mint azok a hallgatók, akik még nem voltak szakirányon. A szakirányt váltó hallgató ösztöndíjának megállapításakor az előző félévi átlaga szakirányos átlagnak minősül. A szakirányt váltó hallgatónak az eredeti szakirányon elvégzett tárgyai választható tárgyakká minősülnek át. Önálló laboratórium nem minősíthető át választott

tárggyá, ezért az elvégzett Önálló laboratóriumot a hallgatónak kérvényeznie kell az új szakirányát gondozó tanszéken: a tanszék elfogadó nyilatkozatát a szakirányváltási kérvényhez mellékelni kell, e nélkül a kérvény érvénytelen. Ha a kérvényt a befogadó tanszék elutasítja, meghiúsul a szakirányváltás.

A méltányossági kérelem elbírálásakor az oktatási dékánhelyettes figyelembe veszi, hogy az átjelentkezések nem eredményezhetik a beindult szakirányok létszámának olyan mértékű csökkenését, ami a szakirányban maradók számára a képzés folytatását az érvényes alsó létszámkorlát miatt veszélyeztetné.

Az átjelentkezés következtében a hallgató számára az államilag finanszírozott képzés összes időtartama nem változik meg.

7.§ A szakirányválasztás menete

1. A Dékáni Hivatal koordinálásával és a tanszékek közreműködésével az őszi félévben legkésőbb október 31-ig, a tavaszi félévben legkésőbb március 31-ig el kell juttatni a hallgatókhoz a szakirányokat bemutató anyagokat, nyomtatott vagy elektronikus formában. Ezzel egyidejűleg közzé kell tenni a beosztás algoritmusát, és a tanszéki honlapokon elérhetővé kell tenni az egyes szakirányok tárgyainak részletes leírását is.
2. A választást megelőzően, legkésőbb a szorgalmi időszak 9. hetének végéig bemutatót kell rendezni, ahol az érdeklődő hallgatókat személyesen is tájékoztatják az egyes szakirányok célkitűzéseiről és tárgyairól, valamint a szakterületekben rejlő lehetőségekről.
3. A bemutatótól kezdődően legalább 1 hétnek kell a hallgatók rendelkezésére állnia, hogy választásukat leadják. Ezen időszak alatt a tanszékek további konzultációs időpontokat adhatnak meg, amikor az érdeklődő hallgatók kérdéseire válaszolnak, valamint betekintést nyújtanak a tanszék életébe.

A választás leadása általában több szakiránynak a hallgató által előnyben részesített sorrend szerinti megadását jelenti a hallgatói információs rendszer igénybevételével.

A meghirdetett szakirányválasztási időköz letelte után szakirány választását, vagy a leadott választási sorrenden való változtatást kérni további egy héten át - különjárási díj befizetését követően - a Központi Tanulmányi Hivatalnál benyújtott kérvénnyel lehet, az oktatási dékánhelyettesnek címezve. Ezt követően nincs mód pótlólagos jelentkezésre vagy a jelentkezési sorrend megváltoztatására.

4. A választás után az elindítandó szakirányok körét a hallgatói preferenciák alapján a Kari Hallgatói Képvisellel egyeztetve az oktatási dékánhelyettes határozza meg. A döntést

követően a nem induló szakirányra jelentkezett hallgatókat a jelentkezéskor megadott választási sorrend alapján átsorolják.

5. A végleges rangsort és beosztást az 6.§ (2) pontban megadott ütemterv szerint kell elkészíteni, majd közzétenni. Ezt követően lehetőséget kell biztosítani arra, hogy minden szakirányválasztó hallgató megtekinthesse a beosztás alapját képező adatokat.

8.§ A szakirányválasztás lebonyolításáért felelős személyek és testületek

1. A szakirányválasztások lebonyolítását a Dékáni Hivatal koordinálja, így gondoskodik az egységes szakirány-tájékoztatók (nyomtatott vagy elektronikus formában történő) közzétételéről, a hallgatók megfelelő tájékoztatásáról, a választások technikai feltételeinek biztosításáról, továbbá a rangsorolást végző szervezet vagy személyek részére történő adatszolgáltatásról.
2. Az egyes szakirányokat ismertető anyagokat a szakirányt meghirdető tanszékek készítik el, az egységes tájékoztató füzet összeállításáról a Dékáni Hivatal gondoskodik.
3. Az új szakirányok ismertetőit és a hozzá tartozó tárgyak adatlapjait az illetékes Szakbizottság és a Kari Tanulmányi Albizottság véleményezi.
4. A rangsorátlag meghatározását és a besorolást a dékán felkérésére a Kari Hallgatói Képviselőlet is elvégezheti. Ebben az esetben a Hallgatói Képviselőlet által megbízott hallgatók közreműködnek a hallgatók tájékoztatásában, elvégzik a szakiránybeosztást, és biztosítják a hallgatók számára az ellenőrzési lehetőséget.